

1. UPUTE STUDENTIMA¹ REDOVNOG I IZVANREDNOG DIPLOMSKOG STUDIJA ZA IZBOR TEME, PRIJAVU, IZRADU I OBRANU DIPLOMSKOG RADA

1. POSTUPAK IZBORA TEME, PRIJAVE DIPLOMSKOG RADA I RAD S MENTOROM

Prema *Pravilniku o diplomskom radu i diplomskom ispitu* (Dostupno na: <http://www.unizd.hr/Portals/51/2013/DOKUMENTI/PRAVILNIK%20O%20DIPLOMSKIM%20ISPITIMA.pdf>) student odabire mentora i u dogovoru s njime odabire temu koju će obraditi². Student je dužan predložiti temu diplomskog rada i mentora najkasnije do završetka nastave u zimskom semestru posljednje akademske godine prema nominalnom trajanju diplomskog studija.³

Mentor (i komentor) u izradi diplomskog rada je član Odjela za informacijske znanosti koji je u znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju, iznimno i osoba u suradničkom zvanju i nastavnik u nastavnom zvanju s doktoratom znanosti. Komentor može biti i osoba u nastavnom zvanju kao i osoba u suradničkom zvanju ako ima magisterij ili doktorat znanosti. Iznimno, uz odobrenje Odjela, mentor i komentor može biti i vanjski suradnik u znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju. U tom slučaju, zahtjev za imenovanjem vanjskog suradnika kao mentora ili komentora podnosi student najkasnije do završetka nastave u zimskom semestru posljednje akademske godine prema nominalnom trajanju studija.

Svaki mentor preuzima određeni broj diplomskih radova što znači da zauzetost mentora ovisi o redosljedu prijave.

¹ Riječ *student* u uputama nema rodno značenje i koristi se u značenju *student* i *studentica*. Riječ *mentor* također nema rodno značenje i koristi se u značenju *mentor* i *mentorica*.

² Za studente izvanrednog studija mentori unaprijed nude popis određenih šire postavljenih tema. Izvanredni student je nakon odabira određene teme dužan o tome obavijestiti mentora te u dogovoru s njime samostalno osmisлити konkretnu, užu temu diplomskog rada. Uža tema rada, sinopsis i prijedlog literature čine preduvjet za daljnji rad s mentorom.

³ Studenti izvanrednog studija dobivaju posebne informacije o navedenim rokovima.

Nakon dogovora s mentorom o odabranoj temi, student ispunjava i u Tajništvo Odjela predaje od mentora potpisani obrazac *Prijava teme diplomskog rada* i sažetak diplomskog rada (sažetak sadrži objašnjenje problema koji će student istraživati, a treba biti dužine 150 – 300 riječi). Teme diplomskih radova popraćene sažetkom odobrava Stručno vijeće Odjela.

Za prvi razgovor s mentorom student priprema kratki sinopsis iz kojeg je vidljivo što će istraživati, kako planira koncipirati rad i koju je literaturu do tada proučio. Sinopsis u pravilu slijedi strukturu samog diplomskog rada, odnosno iz njega mora biti vidljiv cilj i svrha istraživanja, koncepcija rada i pregled do tada proučene literature. Mentor pomaže studentu u oblikovanju rada i upućuje ga na drugu relevantnu literaturu. Kada je završen i kada ga mentor odobri, sinopsis se postavlja na za to predviđen prostor na E-učionici Odjela za informacijske znanosti.

Za izradu diplomskog rada student treba predvidjeti razdoblje od 3 do 6 mjeseci.

I. KAKO NAPISATI DIPLOMSKI RAD

Student pod vodstvom mentora izrađuje samostalno stručno djelo, koje može imati elemente znanstvenog djela. Svrha je diplomskog rada pokazati da je student sposoban obraditi složenije probleme, primijeniti znanja stečena tijekom studija, provesti istraživanje ukoliko se radi o empirijskom radu, koristiti i tumačiti dostupnu literaturu na hrvatskom i engleskom jeziku, te samostalno izvoditi zaključke. Ukoliko je rad teorijski, naglasak je na ekstenzivnom čitanju velike količine literature, analiziranju, razmišljanju i zaključivanju. Nužno je da teorijski rad, kao i empirijski, sadržava istraživačka pitanja. Kroz empirijski dio student će pokazati da je ovladao istraživačkim metodama i dokazao postavljene hipoteze, odnosno u raspravi odgovorio na istraživačka pitanja. Od studenta se očekuje određena razina informatičke pismenosti kroz korištenje različitih aplikacija prilikom izrade rada (npr. MS Word).

Student je nakon obrane diplomskog rada dužan u rad uvrstiti sve izmjene na temelju primjedaba članova povjerenstva za ocjenu i obranu diplomskog rada te rad tvrdo ukoričiti i predati dva primjerka u tajništvo Odjela za informacijske znanosti.

Prvu stranicu rada koji se predaje u Tajništvo nakon obrane čini *Izvod iz zapisnika o obrani diplomskog rada* koju student podiže u Tajništvu Odjela nakon obrane rada, nakon koje slijede potpisane izjave, i to *Izjava o akademskoj čestitosti* i *Izjava o pohrani diplomskog rada u repozitorij završnih radova*. Tekstovi navedenih izjava nalaze se u sklopu ovih uputa.

II. SINOPSIS DIPLOMSKOG RADA

Nakon dogovora o temi, student mentoru mora dostaviti sinopsis rada u kojem je predložena struktura rada, ciljevi, očekivanja i početan popis literature.

Upute za izradu sinopsisa:

- u sinopsisu treba biti dobro i logično definirana struktura rada
- u sinopsisu nije potrebno (pre)široko izlagati teorijske postavke, nego se treba držati osnovne ideje i odgovoriti na pitanja zašto je tema odabrana, što je u njoj zanimljivo, zašto je aktualna i zašto je na toj temi poželjno i zanimljivo provoditi istraživanja. Uvod kreće od općeg prema specifičnom, tj. student kratkim pregledom općih obilježja uvodi u problematiku koju istražuje u radu.
- u sinopsisu moraju biti jasno istaknuti ciljevi, istraživačka pitanja i metodologija (metodologija – student treba navesti koje metode planira koristiti, kako će istražiti neki fenomen i na kojem uzorku ili korpusu).
- u sinopsisu treba navesti i popis literature proučene do pisanja sinopsisa

Izradi rada student ne možete pristupiti dok sinopsis ne bude prihvaćen od strane mentora.

III. STRUKTURA DIPLOMSKOG RADA

Diplomski rad treba sadržavati sljedeće cjeline:

- Sažetak i ključne riječi na hrvatskom jeziku
- Uvod
- Glavni dio
- Zaključak
- Popis literature
- Naslov, sažetak i ključne riječi na engleskom jeziku
- Prilozi (npr. instrument korišten u istraživanju, fotografije i sl.)

Ukoliko je riječ o istraživanju, rad mora sadržavati i sljedeća poglavlja ili potpoglavlja:

- Cilj i svrha istraživanja – opisuje se što se istraživanjem željelo saznati, navode se istraživačka pitanja i polazne pretpostavke (hipoteze)
- Metode – opisuju se odabrane metode istraživanja, način provedbe i uzorak.
- Rezultati – navode se dobiveni rezultati istraživanja.
- Rasprava – objašnjavaju se dobiveni rezultati i njihova važnost.

Sažetak i ključne riječi navode se na posebnoj stranici i numeriraju se. Sažetak treba imati 200 do 250 riječi i piše se u jednom odlomku, u trećem licu i pasivu. U njemu se ne citira literatura. Sažetak je jezgrovit prikaz cijelog rada te u njemu trebaju biti sadržane najvažnije informacije o radu. Na prvom mjestu navode se cilj i svrha rada, zatim se objašnjava teorijski i metodološki pristup opisu problematike. Ukoliko se radi o istraživanju, navode se odabrane metode i uzorak istraživanja. Na kraju se navode rezultat i doprinos rada.

Ispod sažetka potrebno je navesti 3 do 5 ključnih riječi. Ključne riječi su pojmovi koji najbolje opisuju sadržaj rada. Ključne riječi obično se izvode iz naslova i sažetka rada.

Rad mora sadržavati sve elemente znanstvenog i stručnog rada .

Predgovor nije obavezan dio rada, koristi se onda kada je iz bilo kojeg razloga potrebno pojasniti strukturu rada, pristup problematici ili ograničenja pri izradi rada.

Svrha **Uvoda** je uvođenje u problematiku rada. Potrebno je ukratko opisati područje istraživanja, odnosno tematiku rada, te njegovu važnost.

U uvodu se daju osnovne napomene u vezi s radom, primjerice stručni okvir obrađene teme. Uvod ne treba biti preopširan, ne donosi zaključke, a može se podijeliti u poglavlja i potpoglavlja:

- problem, predmet istraživanja
- svrha i ciljevi rada
- struktura rada (onoga što slijedi)

Svaku važniju tvrdnju treba potkrijepiti citatima relevantnih i aktualnih izvornih radova, u čemu ne treba pretjerivati ukoliko postoji i poglavlje Pregled dosadašnjih istraživanja (literature).

Uvod mora biti jasno povezan s dijelovima rada koji slijede. Numerira se.

GLAVNI DIO RADA

Pregled dosadašnjih istraživanja podrazumijeva iscrpan i aktualan pregled znanja o užem području rada. Podrazumijeva se da student u potpunosti razumije tekst, a ne da tek mehanički prenosi (prepisuje, prevodi, prepričava) dijelove tuđih radova ili knjiga (takvo prenošenje je i stručno i etički nedopustivo).

Metodologija (cilj, hipoteze/istraživačka pitanja, metode, uzorak, instrumenti, tijek istraživanja) uključuje što detaljniji opis istraživanja. Tu se mogu navesti i problemi s kojima se student susretao, načini njihovog rješavanja, kao i ograničenja istraživanja koja se nisu mogla izbjeći. Također treba navesti vremensko razdoblje unutar kojeg su podaci prikupljeni i sl. Veći dio metodologije koristi se iz sinopsisa.

U **rezultatima** se iznose uglavnom samo oni rezultati, primarni (rjeđe) ili izvedeni (češće), koji će se razmatrati u Raspravi, a ostalima je mjesto u Prilogu. Posebnu pažnju treba posvetiti izradi tablica i grafova koji trebaju biti što sadržajnije, tako da njihov ukupan broj ne bude prevelik, jer bi inače tekst bio teško čitljiv. Isti podaci u pravilu se ne prikazuju istodobno i u tabličnom i u grafičkom obliku, s time da bi tabličnom prikazu trebalo dati prednost kada je god moguće (ako bi tablice odviše opterećivale tekst, valja ih staviti u Priloge). Ako je tablica složena, moguće je iste rezultate prikazati i grafički da bi bili jasniji i uočljiviji.

Istovremeno s prikazom dobivenih rezultata, a prije izvođenja zaključaka, valja kritički usporediti vlastite rezultate s rezultatima drugih autora, dobivenim u jednakim ili sličnim istraživanjima, kako bi se stekao uvid u pouzdanost rezultata. Tome služi poglavlje Rasprava.

U **raspravi** student interpretira dobivene rezultate u kontekstu teme koju je obrađivao. Postoji mogućnost da se Rezultati i Rasprava spoje u jedno poglavlje: Rezultati i rasprava.

U **zaključku** se iznose temeljne spoznaje i rezultati do kojih se došlo u radu te se naznačuju mogućnosti daljnjeg istraživanja problematike. Zaključak je veza između osnovne postavke rada, načina obrade teme i stavova studenta, te sažeta rekapitulacija najvažnijih spoznaja iz Rasprave. Može sadržavati ocjenu, preporuku, osobni stav prema određenom problemu. U

zaključku treba izbjegavati citiranje. Zaključak mora biti dovoljno opsežan, najmanje karticu teksta i valja ga napisati jasno i razumljivo.

Popis korištenih jedinica literature služi za dokumentiranje svih važnijih tvrdnji i podataka. Smiju se citirati samo oni literaturni izvori koje je student sam pročitao. Iznimno, ako je važno navesti i bibliografski podatak za rad nedostupan studentu, tada obavezno treba navesti i izvor iz kojega je taj literaturni navod preuzet. Ako je u radu naveden doslovan citat iz literature (tzv. izravno citiranje), onda navod treba sadržavati i točnu stranicu s koje je preuzet citat.

Literatura se citira prema *Uputama za citiranje* koje su objavljene na mrežnim stranicama Odjela za informacijske znanosti.

Ukoliko je potrebno, na kraju rada se na posljednjoj stranici naslovljenoj **Prilozi** prilažu slike, dodatne tablice, anketni upitnici, transkripti intervjuja i sl.

Rad mora biti napisan standardnim hrvatskim jezikom, bez pravopisnih i gramatičkih pograšaka. Dužnu pozornost treba posvetiti jezičnoj pravilnosti teksta. Ako je student nevjest jasnu i pravilnu pisanju, dužan je dati rad na jezičnu lekturu, prije predaje rada na ocjenu. U radu se koristi stručna terminologija usvojena tijekom studija. Rad je potrebno pisati u trećem licu i pasivu, izbjegavajući osobni stil pisanja, posebice 1. lice jednine i množine, te žargonizam.

IV. TEHNIČKO UREĐENJE

Diplomski rad se piše na računalu na papiru A4 formata; preporučeni tip slova Times New Roman, veličina 12, s razmakom 1.5.

Poglavlja i potpoglavlja moraju biti numerirana i podijeljena na logičan i jasan način te se sadržajno međusobno nadovezivati. Da bi se dio rada mogao označiti kao zasebno poglavlje, mora imati najmanje dvije kartice teksta. Glavna poglavlja počinju na novoj stranici.

Optimalan opseg diplomskog rada je između 50 i 80 stranica (bez sažetaka, popisa literature i priloga).

Tablice, grafikoni i literatura

Tablice, grafički prilozi i slike numeriraju se arapskim brojevima, konzekutivno kroz tekst (Tablica 1, 2, 3, itd.; Grafički prikaz 1, 2, 3, itd.; Slika 1, 2, 3, itd.). Svaka tablica i slika moraju imati naslov, a ako su preuzete iz literature, onda i bilješku o izvoru. Broj i naslov tablice stavljaju se iznad tablice, a broj i naslov slike i grafičkog prikaza navode se ispod. Ukoliko postoje i neke sadržajne ili objasnidbene bilješke vezane uz tekst ili sadržaj slike i tablice, one se numeriraju na isti način i u istom nizu kao i bilješke uz drugi tekst. Na svaku tablicu nužno je pozvati se u tekstu samog rada.

Stranice se numeriraju arapskim brojevima u dnu stranice, tako da se pod 1. stranicom smatra stranica na kojoj je napisan Sadržaj ali se ona ne numerira, već je prva numerirana stranica ona kojom započinje Uvod.

2. POSTUPAK PRIJAVE I OBRANE NAPISANOG I OD MENTORA PRIHVAĆENOG DIPLOMSKOG RADA

Kada je mentor prihvatio diplomski rad i odobrio studentu prijavu obrane, student se prijavljuje u Tajništvu Odjela. Pritom predaje indeks i prijavnicu. U indeks i na prijavnicu se upisuje *Diplomski rad*. Uvjet za prijavu su položeni svi obvezni predmeti i stečeno minimalno 90 ECTS bodova.

Student također prijavljuje rad na *Obrascu za prijavu diplomskog rada*. Obrazac potpisuje mentor, a student ga predaje u Tajništvu Odjela. Prilikom predaje obrasca student predaje tri neuvezana primjerka rada (poželjan običan spiralni uvez).

Konačna i od mentora odobrena inačica diplomskog rada, zajedno sa svom drugom dokumentacijom, treba biti predana u Tajništvo najmanje 10 dana prije planirane obrane.

Po primitku prijave za obranu diplomskog rada Stručno vijeće Odjela imenuje povjerenstvo za obranu. Mentor je obvezno jedan od članova, ali ne može biti voditelj povjerenstva na obranu. Ostali članovi mogu biti članovi Odjela za informacijske znanosti. Povjerenstvo ima tri člana, od kojih je jedan voditelj povjerenstva.

Nakon uspješne obrane diplomskog rada, student predaje u Tajništvu Odjela jedan uvezani primjerak i elektroničku inačicu (u pdf formatu), a rad se ujedno pohranjuje u E-učionici

Odjela za informacijske znanosti (također u pdf formatu). Predaju završne inačice rada treba odobriti mentor. Naime, ukoliko student tijekom obrane od povjerenstva dobije upute o nužnim izmjenama/ispravkama u radu, te promjene moraju biti izvršene u uvezanom primjerku i u elektroničkoj inačici. Tek nakon toga student dobiva potvrdu o diplomiranju.

Obrana diplomskog rada je javna što znači da uz imenovano povjerenstvo mogu prisustvovati i drugi zainteresirani i objavljuje se na oglasnoj ploči i mrežnom mjestu Odjela 5-7 dana prije zakazanog termina obrane.

Student pred povjerenstvom izlaže o glavnim značajkama svoga rada, postupke kojima se služio u radu, rezultate do kojih je došao i zaključak. Izlaganje traje do 20 minuta. Nakon toga članovi povjerenstva postavljaju pitanja vezano uz temu rada. Zatim se povlače donijeti odluku o ocjeni. Ocjena ovisi o stručnoj argumentaciji teme potkrijepljenoj relevantnom literaturom, opsegu i strukturi rada, opsegu korištene literature, opremi i uređenosti rada, te načinu prezentacije rada tijekom obrane.

Na obrani diplomskog rada se obvezno vodi zapisnik koji potpisuju svi članovi povjerenstva.

Pravo na upis završne ocjene i stečenih ECTS bodova u indeks, odnosno u sustav ISVU, kojim se potvrđuje da je student obavio sve obveze u postupku pripreme diplomskog rada te uspješno obranio rad, ima samo mentor.

Izvod iz zapisnika s obrane, koji student nakon uspješne obrane može podići u Tajništvu Odjela, obavezan je dio tvrdo ukoričenog primjerka diplomskog rada koji se predaje u Tajništvo Odjela nakon preinaka unesenih nakon obrane diplomskog rada.

Obevzan dio završne inačice rada koji se predaje u Tajništvo Odjela nakon obrane su i *Izjava o akademskoj čestitosti* i *Izjava o pohrani diplomskog rada u repozitorij diplomskih radova*. Obje izjave dijelom su ovih Uputa. Izjavu je potrebno ispuniti, potpisati i presliku priložiti na početak diplomskog rada, i to i u tiskanoj i u elektroničkoj inačici rada.

Opravdani i obrazloženi zahtjev za promjenom područja/teme diplomskog rada, odnosno mentora, student predaje u Tajništvo Odjela za informacijske znanosti, a o rješenju odlučuje Stručno vijeće Odjela za informacijske znanosti.

SVEUČILIŠTE U ZADRU, ODJEL ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

PRIJAVA OBRANE DIPLOMSKOG RADA

PREZIME I IME STUDENTA/ICE	
GODINA UPISA, MATIČNI BROJ I JMBAG	
NASLOV RADA	
MENTOR/ICA	
KOMENTOR/ICA	
DATUM PRIJAVE	
POTPIS KANDIDATA	

XX

Odobrava se predaja završne inačice rada za obranu.

Potpis mentor/ice: _____

Datum odobrenja završne inačice rada: _____

Sveučilište u Zadru

Odjel za informacijske znanosti

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisan/a _____

ovime izjavljujem da je moj diplomski rad pod naslovom

isključivo rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim stručno-znanstvenim istraživanjima i da se oslanja na izvore i objavljenu literaturu kao što pokazuju korištene bilješke i popis korištene literature. Ni jedan dio mogeg diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno nije prepisan iz bilo kojeg necitiranog rada te ni jedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem također da ni jedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi. Sadržaj moga rada u potpunosti dogovara sadržaju obranjenog i nakon obrane uređenog diplomskog rada.

U Zadru, _____

Potpis studenta/ice: _____

Sveučilište u Zadru

Odjel za informacijske znanosti

**IZJAVA
O POHRANI OCJENSKOG RADA
U DIGITALNI ARHIV SVEUČILIŠTA U ZADRU**

Ime i prezime studenta/ice: _____

Naslov ocjenskog rada: _____

Vrsta rada (završni, diplomski, doktorski) _____

Mentor/ica ocjenskog rada: _____

Komentor/ica ocjenskog rada: _____

Ovom izjavom potvrđujem da sam autor(ica) predanog ocjenskog rada, da sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti odgovara sadržaju obranjenog i nakon obrane urednog ocjenskog rada, te da se slažem da ovaj rad, koji će biti trajno pohranjen u digitalnom arhivu Sveučilišta u Zadru bude:

- a) javno dostupan svima

- b) dostupan samo korisnicima Sveučilišne knjižnice Zadar

(Zaokružite jednu opciju. Molimo Vas da zaokružite opciju a) ako nemate posebnih razloga za ograničavanje dostupnosti svog rada.)

U Zadru, _____

Potpis studenta/ice: _____